

Rolnummers 5426, 5427,
5428 en 5429

Arrest nr. 123/2013
van 26 september 2013

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen over artikel 9 van de wet van 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging, gesteld door de Raad van State.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en M. Bossuyt, de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul en F. Daoût, en, overeenkomstig artikel 60*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, emeritus voorzitter R. Henneuse, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van emeritus voorzitter R. Henneuse,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vragen en rechtspleging*

a. Bij arresten nrs. 219.649, 219.645 en 219.646 van 7 juni 2012 in zake respectievelijk Amina El Merchani, Mohammed Rharib en Fatiha El Hadri, tegen de Belgische Staat, waarvan de expedities ter griffie van het Hof zijn ingekomen op 18 juni 2012, heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1) Schendt artikel 9 van de wet van 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet, in zoverre het bij ontstentenis van een overgangsbepaling van toepassing is op de vreemdeling wiens aanvraag tot erkenning van een verblijfsrecht vóór de inwerkingtreding van de voormelde wet is ingediend en op het ogenblik van die inwerkingtreding nog steeds hangende is, in tegenstelling tot de vreemdeling die een dergelijke aanvraag vóór die datum behandeld heeft gezien, met toepassing van de vroegere bepalingen van artikel 40*ter* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ?

2) Schendt artikel 9 van de wet van 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet, in zoverre het de bloedverwant in de opgaande lijn van de echtgenoot van een meerderjarige Belg niet langer gelijkstelt met de bloedverwant in de opgaande lijn van de echtgenoot van een niet-Belgische Europese burger die in het Koninkrijk verblijft, met als gevolg dat de eerstgenoemde, in tegenstelling tot de laatstgenoemde, geen verblijfsrecht meer kan opeisen op grond van de artikelen 40 en volgende van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ? ».

b. Bij arrest nr. 219.709 van 12 juni 2012 in zake Anthy Kapu Malila tegen de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 18 juni 2012, heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1) Schendt artikel 9 van de wet van 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet, in zoverre het bij ontstentenis van een overgangsbepaling van toepassing is op de vreemdeling wiens aanvraag tot erkenning van een verblijfsrecht vóór de inwerkingtreding van de voormelde wet is ingediend en op het ogenblik van die inwerkingtreding nog steeds hangende is, in tegenstelling tot de vreemdeling die een dergelijke aanvraag vóór die datum behandeld heeft gezien, met toepassing van de vroegere bepalingen van artikel 40*ter* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ?

2) Schendt artikel 9 van de wet van 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet, in zoverre het de bloedverwant in de opgaande lijn van een meerderjarige Belg niet langer gelijkstelt met de bloedverwant in de opgaande lijn van een niet-Belgische Europese burger die in het Koninkrijk verblijft, met als gevolg dat de eerstgenoemde, in

tegenstelling tot de laatstgenoemde, geen verblijfsrecht meer kan opeisen op grond van de artikelen 40 en volgende van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ? ».

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 5426, 5427, 5429 (a.) en 5428 (b.) van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

Memories zijn ingediend door :

- Amina El Merchani, wonende te 1160 Brussel, Mulderslaan 111, in de zaak nr. 5426;
- Mohammed Rharib, wonende te 1160 Brussel, Mulderslaan 111, in de zaak nr. 5427;
- Anthy Kapu Malila, wonende te 1170 Brussel, Eikhove 50, in de zaak nr. 5428;
- Fatiha El Hadri, wonende te 1083 Brussel, Oude Pastoriestraat 25/2, in de zaak nr. 5429;
- de Ministerraad, in alle zaken.

Fatiha El Hadri, in de zaak nr. 5429, en de Ministerraad hebben memories van antwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 16 april 2013 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. A.-S. Verriest, *loco* Mr. R.-M. Sukennik en Mr. R. Fonteyn, advocaten bij de balie te Brussel, voor Amina El Merchani, Mohammed Rharib en Fatiha El Hadri;
 - . Mr. M. Hernandez-Dispaux *loco* Mr. I. de Viron, advocaten bij de balie te Brussel, voor Anthy Kapu Malila;
 - . Mr. S. Matray, tevens *loco* Mr. D. Matray en Mr. P. Lejeune, advocaten bij de balie te Luik, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers P. Nihoul en E. De Groot verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. De feiten en de rechtspleging in de bodemgeschillen

A. El Merchani, M. Rharib, A. Kapu Malila en F. El Hadri, verzoekende partijen voor de Raad van State in elk van de samengevoegde zaken, hebben cassatieberoepen ingesteld tegen de arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen waarbij hun beroepen tegen beslissingen tot weigering van verblijf met bevel het grondgebied te verlaten werden verworpen. De vier cassatieberoepen werden bij beschikkingen van de Raad van State toelaatbaar verklaard.

De vier verzoekende partijen voor de Raad van State bezitten de nationaliteit van een derde land ten aanzien van de Europese Unie. Zij zijn in september en in november 2010 in België aangekomen en hebben een verblijfskaart als familielid van een burger van de Europese Unie aangevraagd door zich op hun hoedanigheid van bloedverwant in de opgaande lijn ten laste van hun dochters of schoondochters van Belgische nationaliteit te beroepen. Die vier aanvragen hebben aanleiding gegeven tot beslissingen tot weigering van verblijf met bevel het grondgebied te verlaten, die door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zijn bevestigd bij de arresten die het voorwerp van de voor de Raad van State hangende cassatieberoepen uitmaken.

De Raad van State stelt vast dat de wet van 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging (hierna : de wet van 8 juli 2011), waarvan artikel 9, dat artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 vervangt, de voorwaarden met betrekking tot de uitoefening van het recht op gezinshereniging voor de familieleden van een Belg regelt, in werking is getreden op 22 september 2011, namelijk na de bestreden arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen die dateren van 31 mei en 20 september 2011. Hij stelt vast dat die nieuwe wetgeving strenger is dan de vroegere wetgeving en dat daaruit voortvloeit dat de buitenlandse ouder die zich bij zijn meerderjarig Belgisch kind of bij zijn schoondochter of schoonzoon van Belgische nationaliteit zou willen voegen, het in de artikelen 40 en volgende van de voormelde wet van 15 december 1980 bedoelde verblijfsrecht niet langer toegekend kan krijgen. Hij stelt eveneens vast dat de wet van 8 juli 2011 geen enkele overgangsbepaling bevat en besluit daaruit dat zij rechtstreeks van toepassing is op de situatie van de verzoekende partijen, zelfs indien hun verblijfsaanvragen vóór de inwerkingtreding van die wet zijn ingediend. Hij leidt daaruit af dat het beschikkende gedeelte van de bestreden arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de verzoekende partijen geen nadeel meer berokkent, aangezien zij de verblijfstitel waarop zij aanspraak maken, in elk geval niet meer zouden kunnen verkrijgen.

Aangezien de verzoekende partijen voor de Raad van State in de samengevoegde zaken nrs. 5426, 5427 en 5429 evenwel de grondwettigheid van artikel 9 van de voormelde wet van 8 juli 2011 op verschillende punten voor dat rechtscollege in het geding brengen, beslist de Raad van State om aan het Hof de hiervoor weergegeven vragen te stellen. In de zaak nr. 5428 stelt de Raad van State ambtshalve dezelfde vragen, in het belang van een goede rechtsbedeling.

III. In rechte

- A -

A.1.1. A. El Merchani, verzoekende partij voor de Raad van State in de zaak nr. 5426, F. El Hadri, verzoekende partij voor de Raad van State in de zaak nr. 5429, en M. Rharib, verzoekende partij voor de Raad van State in de zaak nr. 5427, doen gelden dat de declaratieve werking van het verblijfsrecht van de familieleden van een Europese burger, met wie de bloedverwanten in de opgaande lijn van Belgen waren gelijkgesteld onder de gelding van de wet van vóór de inwerkingtreding van de in het geding zijnde bepaling, gecombineerd met het rechtszekerheidsbeginsel en met het vertrouwensbeginsel, inhoudt dat hun verblijfsrecht wordt onderzocht in het licht van de wetgeving van vóór de inwerkingtreding van die bepaling, namelijk op een ogenblik waarop de bloedverwanten in de opgaande lijn van Belgen hun verblijfsrecht rechtstreeks uit het Belgische recht en uit het Europese recht afleidden. Zij zijn in dat verband van oordeel dat de declaratieve werking hun toestaat aanspraak te maken op een recht dat is opgeheven, aangezien zij vóór de inwerkingtreding van de wet van 8 juli 2011 de toekenning ervan hebben aangevraagd.

A.1.2. A. El Merchani, F. El Hadri en M. Rharib zijn van oordeel dat zij aanspraak kunnen maken op de Europeesrechtelijke bepalingen, zelfs indien hun dochters geen gebruik hebben gemaakt van hun recht op vrij verkeer. In dat verband vragen zij dat het Hof de volgende prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie stelt :

« Houdt de vrijheid van verkeer, zoals bedoeld in de artikelen 20 en 21 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en in artikel 45 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, de vrijheid in zich niet te verplaatsen ? Zo ja, staan die bepalingen in de weg aan de nationale praktijk die, door de gezinshereniging van een eigen onderdaan met zijn uit een derde Staat afkomstige bloedverwant in de opgaande lijn te verhinderen, de Belg en zijn ouder ertoe dwingt dat grondgebied te verlaten voor dat van een andere lidstaat teneinde hun recht om in familieverband te leven te genieten ? ».

Zij verzoeken het Hof eveneens om de door de Raad van State gestelde vragen te herformuleren door daarin de te dezen van toepassing zijnde bepalingen van gemeenschapsrecht op te nemen.

A.1.3. Bovendien menen A. El Merchani en F. El Hadri dat zij zich op de bescherming van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en van artikel 22 van de Grondwet kunnen beroepen. Zij doen gelden dat zij andere, aanvullende elementen van afhankelijkheid ten aanzien van hun meerderjarige kinderen kunnen aantonen dan de normale affectieve banden die ze met hen verbinden.

A.1.4. A. Kapu Malila, verzoekende partij voor de Raad van State in de zaak nr. 5428, is met betrekking tot de tweede prejudiciële vraag van mening dat artikel 9 van de wet van 8 juli 2011, dat artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 vervangt, een onrechtstreekse discriminatie en een omgekeerde discriminatie doet ontstaan.

A.1.5. A. Kapu Malila doet gelden dat de in het geding zijnde bepaling een onrechtstreekse discriminatie teweegbrengt in zoverre zij betrekking heeft op de personen die onlangs de Belgische nationaliteit hebben verkregen en van wie bepaalde naaste familieleden een vreemde nationaliteit hebben. Hij zet uiteen dat uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat de wetgever aan de Belgen die die nationaliteit net hebben verkregen, het recht wou ontzeggen om met hun rechtstreekse bloedverwanten in de opgaande lijn samen te leven en bijgevolg hun recht om een gezinsleven te leiden wou beperken, terwijl dat recht zonder enige beperking aan de andere Belgen wordt toegekend.

A.1.6. A. Kapu Malila is van oordeel dat het gelijkstellen van een bloedverwant in de opgaande lijn van een Belg, niet langer met een onderdaan van de Europese Unie, maar met een onderdaan van een derde Staat, op geen enkele redelijke verantwoording berust. Hij voegt daaraan toe dat dat verschil in behandeling des te minder kan worden verantwoord daar de Belgische burger die zich vooraf binnen de Europese Unie heeft verplaatst en die wenst dat een ouder, onderdaan van een derde Staat, zich bij hem voegt, zich op de toepassing van de Europese richtlijn 2004/38/EG kan beroepen. Hij is van mening dat België, door toe te treden tot de Europese Unie, zich ertoe heeft verbonden dezelfde rechten en plichten op zijn eigen onderdanen toe te passen als op de leden van de Unie en dat het beperken van de rechten van de eigen onderdanen omdat die zich niet binnen de Unie hebben verplaatst, in strijd is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Hij doet gelden dat het Grondwettelijk Hof, zelfs indien het Hof van Justitie van de Europese Unie die vraag niet zou kunnen onderzoeken, zich zou moeten uitspreken over de grondwettigheid van een wetgeving die twee soorten van Belgische burgers doet ontstaan.

Hij voegt ten slotte daaraan toe dat de in het geding zijnde bepaling een onevenredige inmenging in zijn recht op het gezinsleven vormt, dat voortaan enkel nog in Congo kan plaatsvinden, hetgeen zijn kinderen, die de Belgische nationaliteit hebben, ertoe dwingt het land waarvan zij de nationaliteit hebben, te verlaten. Hij doet gelden dat dat gevolg in strijd is met artikel 3 van het Vierde Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.2.1. Wat de eerste prejudiciële vraag betreft, zet de Ministerraad uiteen dat de nieuwe wet, met toepassing van het algemene rechtsbeginsel van de onmiddellijke toepassing, in beginsel onmiddellijk van toepassing is, niet enkel op de situaties die tot het toepassingsgebied ervan behoren, maar ook op de situaties die vroeger tot het toepassingsgebied ervan behoorden. Daaruit vloeit voort dat de Dienst Vreemdelingenzaken ten gevolge van een arrest van nietigverklaring door de Raad van State een nieuwe beslissing zou hebben moeten nemen door de wet toe te passen in de versie ervan die op het ogenblik van het nemen van die nieuwe beslissing van kracht is. Hij voegt daaraan toe dat de declaratieve werking van de erkenning van een verblijfsrecht niet tot gevolg kan hebben dat een recht dat is opgeheven, opnieuw wordt ingevoerd.

Hij beklemtoont dat de in de artikelen 40*bis* en 40*ter* van de wet van 15 december 1980 bedoelde voorwaarden, zoals zij thans van kracht zijn, het niet mogelijk maken de aanvragen tot gezinshereniging van de oorspronkelijke verzoekende partijen als bloedverwanten in de opgaande lijn van een echtgenoot van een meerderjarige Belg in te willigen.

A.2.2. Wat de in de eerste prejudiciële vraag vermelde discriminatie betreft, doet de Ministerraad gelden dat elke wetwijziging automatisch een onderscheid doet ontstaan tussen de personen op wie rechtstoestanden betrekking hebben die onder de vroegere regel vallen en die op wie de nieuwe regel betrekking heeft, maar dat een dergelijk onderscheid de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schendt, zo niet wordt elke wijziging van de wet onmogelijk gemaakt.

Hij voegt daaraan toe dat het doel van de wetgever, door het recht op gezinshereniging van de bloedverwanten in de opgaande lijn van meerderjarige Belgische burgers op te heffen, erin bestond de samenleving leefbaar te houden, niet het hoofd te moeten bieden aan bejaarde en ontwortelde personen die zich op het grondgebied zouden bevinden zonder de mogelijkheid om zich te integreren, en aan nieuwkomers op het grondgebied alle kansen te bieden. Hij is van mening dat die doelstelling beantwoordt aan dwingende sociale en economische behoeften, namelijk die om de migratiedruk te voorkomen, die om de toenemende kansarmoede, in het belang van de vreemdelingen zelf en van de burgers in het algemeen, te vermijden en die om het voortbestaan van het sociaaleconomisch welzijn te handhaven. Hij is van oordeel dat de wetgever aan de nieuwe wet een onmiddellijke toepassing kon verlenen gezien de sociaaleconomische impact van de situatie van vóór de nieuwe wet.

A.2.3. Bovendien doet de Ministerraad gelden dat de aangevraagde gezinshereniging betrekking heeft op bloedverwanten in de opgaande lijn van Belgen of van echtgenoten van Belgen, terwijl artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 22 van de Grondwet enkel betrekking hebben op de banden die de kinderen met hun ouders verbinden. Hij brengt ten slotte in herinnering dat de verzoekende partijen voor de Raad van State steeds over de mogelijkheid beschikken te vragen om op grond van artikel 9*bis* van de wet van 15 december 1980 tot verblijf te worden gemachtigd door onder meer hun bij artikel 22 van de Grondwet vastgelegde recht op het privé- en gezinsleven te doen gelden.

A.2.4. Wat de tweede prejudiciële vraag betreft, wijst de Ministerraad met nadruk op het feit dat de richtlijn 2004/38/EG, die bij de in het geding zijnde wet is toegepast, enkel betrekking heeft op de burgers van de Europese Unie die naar het grondgebied van een andere lidstaat migreren of die in een andere lidstaat dan hun Staat van herkomst verblijven, alsook op hun familieleden. Hij preciseert dat het voordeel van die richtlijn niet is verworven voor de Belgische burgers die op het Belgische grondgebied verblijven en die hun familie willen laten overkomen. Hij besluit daaruit dat de twee in de prejudiciële vraag bedoelde categorieën van personen niet vergelijkbaar zijn. Hij voegt daaraan toe dat die twee categorieën van personen evenmin aan dezelfde rechtsorden zijn onderworpen, aangezien enkel de Europese burgers gebruik hebben gemaakt van hun vrijheid van verkeer die in de Europese rechtsorde is opgenomen.

A.2.5. In ondergeschikte orde is de Ministerraad van mening dat het verschil in behandeling op een objectief criterium berust en dat het verantwoord, adequaat en redelijk is. Hij brengt in herinnering dat een dubbel doel aan de basis van de in het geding zijnde bepaling ligt : enerzijds, het uitoefenen van de bevoegdheid om het binnenkomen van niet-onderdanen te controleren, die onder de nationale soevereiniteit valt, en, anderzijds, de wens om de bescherming van de openbare financiën te verzekeren en het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven te beperken in het belang van het economisch welzijn van het land.

A.2.6. De Ministerraad voegt daaraan toe dat noch het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, noch het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie het recht voor een vreemdeling waarborgen om het grondgebied van een Staat waarvan hij niet de onderdaan is, te betreden of om erop te verblijven. Hij preciseert dat die teksten niet de verplichting voor de Staten inhouden om de keuze, door vreemdelingen, van hun land van gemeenschappelijk verblijf in acht te nemen en bijgevolg de gezinshereniging op hun grondgebied toe te staan.

A.3.1. F. El Hadri, verzoekende partij voor de Raad van State in de zaak nr. 5429, antwoordt dat uit de declaratieve werking van het verblijfsrecht voortvloeit dat de Dienst Vreemdelingenzaken, in geval van nietigverklaring van de beslissing tot weigering van verblijf, enkel het bestaan van een vooraf vastgelegd verblijfsrecht zou kunnen vaststellen, aangezien zij op het ogenblik van haar aanvraag aan de aan haar verblijfsrecht gestelde voorwaarden voldeed. Zij is van mening dat daaruit te haren aanzien een legitieme

verwachting voortvloeit dat haar verblijfsrecht wordt erkend, ongeacht de datum waarop haar verblijfsaanvraag werd behandeld. Zij is van oordeel dat de door de wetgever nagestreefde doelstellingen, zoals zij door de Ministerraad worden uiteengezet, niet kunnen opwegen tegen de afbreuk die bij de in het geding zijnde bepaling aan het gewettigd vertrouwen van de verzoekende partij is gedaan. Zij doet in dat verband gelden dat het doel om een gebrek aan integratie te vermijden ten aanzien van de bejaarde vreemdelingen, geenszins wordt gelijkgesteld met een dwingende reden van algemeen belang die het zonder meer opheffen van een recht verantwoordt, en dat het economische doel op zijn beurt reeds wordt bereikt via de beperkingen in verband met de economische middelen die de buitenlandse onderdanen moeten aantonen.

Zij voegt daaraan toe dat de machtiging tot verblijf op grond van de artikelen 9 en *9bis* van de wet van 15 december 1980 een gunst en geen recht uitmaakt.

A.3.2. Wat de tweede vraag betreft, antwoordt F. El Hadri dat het vroegere artikel 40*ter* net tot doel had omgekeerde discriminaties te vermijden, zodat de wetgever niet kon terugkomen op een recht dat hij had toegekend om een dergelijk doel te verwezenlijken.

A.4.1. De Ministerraad antwoordt dat de richtlijn 2004/38/EG te dezen niet van toepassing is. Met betrekking tot het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie verwijst de Ministerraad naar artikel 51 ervan, dat het toepassingsgebied ervan beperkt tot de door de lidstaten gestelde handelingen wanneer zij het recht van de Unie ten uitvoer brengen.

Aangezien de verzoekende partijen voor de Raad van State zich noch op de bepalingen van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, noch op de richtlijn 2004/38/EG kunnen beroepen, kunnen zij volgens de Ministerraad niet het voordeel van de bescherming van het Handvest aanvoeren. Bovendien beklemtoont hij dat de lering van het Hof van Justitie van de Europese Unie in zijn arrest-*Zambrano* van 8 maart 2011 gedeeltelijk is hervormd bij het arrest dat door datzelfde Hof op 5 mei 2011 in de zaak-*McCarthy* is gewezen.

A.4.2. Ten slotte is de Ministerraad van mening dat de door de verzoekende partijen voor de Raad van State gevraagde herformulering van de prejudiciële vragen onontvankelijk is. Wat het verzoek tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie betreft, gedraagt de Ministerraad zich naar de wijsheid van het Hof.

- B -

Ten aanzien van de in het geding zijnde bepaling

B.1.1. De prejudiciële vragen hebben betrekking op artikel 9 van de wet van 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging.

B.1.2. De in het geding zijnde bepaling vervangt artikel 40*ter* van de voormelde wet van 15 december 1980, dat voortaan bepaalt :

« De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de familieleden van een Belg, voor zover het betreft :

- de familieleden vermeld in artikel 40bis, § 2, eerste lid, 1° tot 3°, die de Belg begeleiden of zich bij hem voegen;

- de familieleden vermeld in artikel 40bis, § 2, eerste lid, 4° die de ouders zijn van een minderjarige Belg, die hun identiteit aantonen met een identiteitsdocument en die de Belg begeleiden of zich bij hem voegen.

Voor wat betreft de in artikel 40bis, § 2, eerste lid, 1° tot 3° bedoelde familieleden moet de Belgische onderdaan aantonen :

- dat hij over stabiele, toereikende en regelmatige bestaansmiddelen beschikt. Aan die voorwaarde wordt geacht voldaan te zijn indien de bestaansmiddelen ten minste gelijk zijn aan honderd twintig procent van het bedrag bedoeld in artikel 14, § 1, 3° van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Bij het beoordelen van deze bestaansmiddelen :

1° wordt rekening gehouden met hun aard en regelmatigheid;

2° worden de middelen verkregen uit de aanvullende bijstandsstelsels, met name het leefloon en de aanvullende gezinsbijslagen, alsook de financiële maatschappelijke dienstverlening en de gezinsbijslagen niet in aanmerking genomen;

3° worden de wachtuitkering en de overbruggingsuitkering niet in aanmerking genomen en wordt de werkloosheidsuitkering enkel in aanmerking genomen voor zover de betrokken echtgenoot of partner kan bewijzen dat hij actief werk zoekt.

- dat hij over behoorlijke huisvesting beschikt die toelaat het familielid of de familieleden, die gevraagd heeft of hebben om zich bij hem te komen voegen, te herbergen en die voldoet aan de voorwaarden die gesteld worden aan een onroerend goed dat wordt verhuurd als hoofdverblijfplaats zoals bepaald in het artikel 2 van Boek III, Titel VIII, Hoofdstuk II, Afdeling 2 van het Burgerlijk Wetboek en over een ziektekostenverzekering beschikt die de risico's in België voor hem en zijn familieleden dekt. De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de wijze waarop de vreemdeling bewijst dat het onroerend goed voldoet aan de gestelde voorwaarden.

Voor wat betreft de in artikel 40bis, § 2, eerste lid, 1° bedoelde personen, dienen beide echtgenoten of partners ouder te zijn dan eenentwintig jaar.

Onder de voorwaarden vermeld in artikel 42ter en artikel 42quater kan voor het familielid van een Belg eveneens een einde worden gesteld aan het verblijf wanneer niet meer is voldaan aan de in het tweede lid vastgestelde voorwaarden ».

B.1.3. Aan de oorsprong van de wet van 8 juli 2011 liggen verschillende wetsvoorstellen ten grondslag (*Parl. St.*, Kamer, 2010-2011, DOC 53-0443/018, verslag, pp. 1 en volgende). Zij namen vervolgens de vorm van een « globaal amendement » aan (*ibid.*, DOC 53-0443/015), dat de basistekst is geworden.

B.1.4. Tijdens de parlementaire voorbereiding werd erop gewezen dat in België meer dan 50 pct. van de afgegeven visa betrekking hebben op gezinshereniging die de voornaamste bron van legale immigratie vormt.

De verschillende wetsvoorstellen bevestigen dat het recht op de bescherming van het gezinsleven een belangrijke maatschappelijke waarde is en dat migratie via gezinshereniging mogelijk moet zijn. Zij beogen evenwel het verlenen van een verblijfsrecht in het kader van gezinshereniging beter te reguleren teneinde de migratiestroom en de migratiedruk te beheersen. Voornamelijk willen ze bepaalde misbruiken of gevallen van fraude voorkomen of ontmoedigen, bijvoorbeeld op het vlak van schijnhuwelijken, schijnpartnerschappen en schijnadopties. Tevens werd de noodzaak aangevoerd om de voorwaarden voor gezinshereniging bij te sturen teneinde te voorkomen dat de gezinsleden die zich in België komen vestigen, ten laste vallen van de overheid of dat de gezinshereniging in mensonwaardige omstandigheden zou plaatsvinden, bijvoorbeeld door het ontbreken van behoorlijke huisvesting. Ten slotte werd in de parlementaire voorbereiding er ook bij herhaling op gewezen dat de wetgever bij het regelen van de voorwaarden voor gezinshereniging, rekening dient te houden met de verplichtingen die volgen uit het recht van de Europese Unie.

Ten aanzien van het verzoek tot herformulering van de prejudiciële vragen

B.2. De verzoekende partijen voor de Raad van State in de zaken nrs. 5426, 5427 en 5429 verzoeken het Hof de prejudiciële vragen te herformuleren teneinde de draagwijdte ervan uit te breiden om rekening te houden met bepalingen van het recht van de Europese Unie.

Voor het Hof vermogen de partijen niet de draagwijdte van de door het verwijzende rechtscollege gestelde prejudiciële vragen te wijzigen of te laten wijzigen. De bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof biedt een partij evenmin de mogelijkheid de bepalingen aan te duiden waarover de verwijzende rechter een vraag had moeten stellen. Het staat immers niet aan een partij voor het verwijzende rechtscollege om het onderwerp en de omvang van de prejudiciële vragen te bepalen. Het komt aan de verwijzende rechter toe te

oordelen welke prejudiciële vragen hij aan het Hof dient te stellen en daarbij de omvang van de saisine te bepalen.

Ten aanzien van de eerste prejudiciële vragen in de vier samengevoegde zaken

B.3.1. Met de eerste prejudiciële vragen die in de vier samengevoegde zaken zijn gesteld, ondervraagt de Raad van State het Hof over de ontstentenis van een overgangsbepaling die de inwerkingtreding regelt van de nieuwe regelgeving die bij de in het geding zijnde bepaling is ingevoerd, hetgeen volgens de verwijzende rechter tot gevolg heeft dat zij van toepassing is op de vreemdeling wiens aanvraag tot erkenning van een verblijfsrecht op grond van de gezinshereniging is ingediend vóór de inwerkingtreding van de in het geding zijnde bepaling en op het ogenblik van die inwerkingtreding nog steeds hangende is.

Het Hof wordt verzocht de bestaanbaarheid van de situatie van die vreemdeling met de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet te onderzoeken door ze te vergelijken met de situatie van de vreemdeling die een identieke aanvraag vóór de datum van inwerkingtreding van de in het geding zijnde bepaling behandeld heeft gezien, met toepassing van de vroegere bepalingen van artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen die minder strikt waren dan de bij artikel 9 van de in het geding zijnde wet van 8 juli 2011 ingevoerde bepalingen.

B.3.2. De wijziging van een wet impliceert noodzakelijkerwijze dat de situatie van diegenen die waren onderworpen aan de vroegere wet, verschillend is van de situatie van diegenen die zijn onderworpen aan de nieuwe wet. Een dergelijk verschil in behandeling is op zich niet strijdig met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met artikel 22 van de Grondwet.

B.3.3. Indien de wetgever een beleidswijziging noodzakelijk acht, vermag hij te oordelen dat die onmiddellijk ingaat en is hij in beginsel niet ertoe gehouden in een overgangsregeling te voorzien. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien de ontstentenis van een overgangsmaatregel tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen

redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan. Uit de in B.1.4 aangehaalde parlementaire voorbereiding van de wet van 8 juli 2011 blijkt dat de wetgever immigratie via gezinshereniging heeft willen beperken om de migratiedruk te beheersen en misbruiken heeft willen ontmoedigen. Vreemdelingen die een toelating tot verblijf willen verkrijgen, dienen ermee rekening te houden dat de immigratiewetgeving van een Staat om redenen van algemeen belang kan worden gewijzigd. In die context is de onmiddellijke inwerkingtreding van de wet niet zonder redelijke verantwoording.

B.3.4. Voor het overige staat het niet aan het Hof de gevolgen van de in het geding zijnde wetswijziging voor het lot van de voor de Raad van State hangende procedures te beoordelen, noch zich uit te spreken over de door de partijen opgeworpen vraag betreffende het eventuele declaratieve rechtsgevolg van de machtiging tot verblijf op grond van een gezinshereniging.

B.3.5. De eerste prejudiciële vragen in de vier samengevoegde zaken dienen ontkennend te worden beantwoord.

Ten aanzien van de tweede prejudiciële vragen in de vier samengevoegde zaken

B.4.1. Met de tweede prejudiciële vragen die in de vier samengevoegde zaken zijn gesteld, wordt het Hof verzocht de bestaanbaarheid van de in het geding zijnde bepaling met de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet te onderzoeken in zoverre zij de bloedverwant in de opgaande lijn van een meerderjarige Belg of van diens echtgenoot niet langer gelijkstelt met de bloedverwant in de opgaande lijn van een niet-Belgische Europese burger of met diens echtgenoot die in het Koninkrijk verblijft, hetgeen tot gevolg heeft dat de eerstgenoemde, in tegenstelling tot de laatstgenoemde, geen verblijfsrecht meer kan opeisen op grond van de artikelen 40*bis* en 41 en volgende van de wet van 15 december 1980.

B.4.2. Artikel 40*bis* en de artikelen 41 tot 47 van de wet van 15 december 1980 vormen de omzetting in het interne recht van de richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden. Uit artikel 40*bis* van de wet van 15 december 1980, in samenhang gelezen met

artikel 40 van die wet, blijkt dat de eerstgenoemde bepaling het verblijfsrecht regelt van de familieleden van een burger van de Unie die onderdaan is van een andere lidstaat.

Bij de totstandkoming van artikel 40*bis* van de wet van 15 december 1980 diende de wetgever de verplichtingen na te leven die de Belgische Staat als lidstaat van de Unie op zich heeft genomen inzake het vrij verkeer van personen. Aldus vormt die bepaling, voor wat het verblijfsrecht van de bloedverwanten in de opgaande lijn van een burger van de Unie betreft, de omzetting in het interne recht van de verplichtingen die op de wetgever rusten krachtens de artikelen 3 en 7 van de richtlijn 2004/38/EG.

B.4.3. Volgens het Hof van Justitie zijn de in de richtlijn 2004/38/EG aan de familieleden van een burger van de Unie verleende rechten om zich bij deze laatste te voegen in een andere lidstaat, geen persoonlijke rechten van deze gezinsleden, maar afgeleide rechten, die zij hebben verkregen in hun hoedanigheid van familielid van een burger van de Unie die gebruik heeft gemaakt van zijn recht van vrij verkeer (HvJ, 5 mei 2011, C-434/09, *McCarthy*, punt 42; 15 november 2011, C-256/11, *Dereci*, punt 55; 8 november 2012, C-40/11, *Iida*, punt 67; 8 mei 2013, C-87/12, *Ymeraga e.a.*, punt 35). Nog volgens het Hof van Justitie « berusten de doelstelling en de rechtvaardiging van bedoelde afgeleide rechten op de vaststelling dat het niet-erkennen van deze rechten de vrijheid van verkeer van de burger van de Unie kan aantasten en hem ervan kan weerhouden om van zijn recht van [vrij verkeer] gebruik te maken » (HvJ, 8 november 2012, C-40/11, *Iida*, punt 68; 8 mei 2013, C-87/12, *Ymeraga e.a.*, punt 35).

B.4.4. De mogelijkheid voor familieleden van een burger van de Unie om zich te beroepen op artikel 40*bis* van de wet van 15 december 1980, teneinde zich bij deze burger te voegen, beoogt het mogelijk te maken dat een van de fundamentele doelstellingen van de Unie, namelijk de realisatie van het vrij verkeer binnen het grondgebied van de lidstaten, onder objectieve voorwaarden van vrijheid en waardigheid wordt uitgevoerd (overwegingen 2 en 5 van de richtlijn 2004/38/EG).

Artikel 21 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie onderwerpt het recht van vrij verkeer van de burger van de Unie - en bijgevolg dat van zijn familieleden - echter aan de « beperkingen en voorwaarden die [...] zijn vastgesteld », met name bij de richtlijn 2004/38/EG, die het verblijfsrecht van de burger van de Unie aan

verscheidene voorwaarden onderwerpt die inzonderheid ten doel hebben de gezinshereniging te beperken tot de naaste familieleden van de burger van de Unie, de onrechtmatige praktijken te bestrijden en erop toe te zien dat die burger of zijn familieleden geen onredelijke last voor het gastland worden. In de 31ste overweging van de richtlijn 2004/38/EG wordt ten slotte onderstreept dat die laatste « de grondrechten en de fundamentele vrijheden [eerbiedigt] en [...] met name de beginselen in acht [neemt] die zijn neergelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie », met inbegrip van het recht op menselijke waardigheid en het recht op het familie- en gezinsleven (artikelen 1 en 7 van het Handvest).

B.4.5. Artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 regelt het verblijf op het grondgebied van de familieleden van een Belgische onderdaan. Zoals uiteengezet in B.1.4, beoogt de wet van 8 juli 2011 het immigratiebeleid inzake gezinshereniging bij te sturen, teneinde de migratiedruk te beheersen en bepaalde misbruiken te ontmoedigen, met eerbied voor het recht op het gezinsleven.

Tevens werd beklemtoond dat het noodzakelijk was om te verzekeren dat de familieleden in menswaardige omstandigheden verblijven. In het licht van die doelstellingen werden ook maatregelen noodzakelijk geacht ten aanzien van de familieleden van een Belg.

De in het geding zijnde bepaling past derhalve in het streven van de wetgever naar een ordentelijk immigratiebeleid en streeft een doelstelling na die verschillend is van die welke aan de basis ligt van het Unierecht inzake vrij verkeer.

B.4.6. Overeenkomstig de artikelen 4 en 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie behoren de bevoegdheden die in de Verdragen niet aan de Unie zijn toegedeeld, toe aan de lidstaten. Aldus zijn de lidstaten bevoegd om te bepalen onder welke voorwaarden de familieleden van een eigen onderdaan wiens situatie geen aanknopingspunt heeft met het Unierecht, een verblijfstitel kunnen verkrijgen. Volgens de rechtspraak van het Hof van Justitie is het Unierecht immers niet van toepassing in een zuiver interne situatie (HvJ, 5 mei 2011, C-434/09, *McCarthy*, punt 45; 15 november 2011, C-256/11, *Dereci*, punt 60).

B.4.7. De in de richtlijn 2004/38/EG en de in artikel 40*bis* en andere van de wet van 15 december 1980 aan de familieleden van een burger van de Unie verleende rechten zijn onlosmakelijk verbonden met de uitoefening door die burger van de Unie van zijn recht van vrij verkeer. Volgens artikel 3, lid 1, is de richtlijn van toepassing op iedere burger van de Unie die zich begeeft naar of verblijft in een andere lidstaat dan die waarvan hij de nationaliteit bezit, en diens familieleden, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 2), van die richtlijn, die hem begeleiden of zich bij hem voegen (HvJ, 8 maart 2011, C-34/09, *Ruiz Zambrano*, punt 39; 15 november 2011, C-256/11, *Dereci*, punt 53). De richtlijn is niet van toepassing op de familieleden van een burger van de Unie, die nooit gebruik heeft gemaakt van zijn recht van vrij verkeer en steeds verbleven heeft in de lidstaat waarvan hij de nationaliteit bezit (HvJ, 15 november 2011, C-256/11, *Dereci*, punt 58; 8 mei 2013, C-87/12, *Ymeraga e.a.*, punt 30).

B.5.1. Volgens de Ministerraad zouden de Belgen die nooit hun recht van vrij verkeer hebben uitgeoefend niet nuttig kunnen worden vergeleken met de « burgers van de Unie », in zoverre die laatsten het voordeel van een specifieke reglementering genieten die de omzetting is van verplichtingen die voortvloeien uit de richtlijn 2004/38/EG.

B.5.2. Hoewel, gelet op de rechtspraak van het Hof van Justitie ter zake, een verschil in behandeling tussen de in de prejudiciële vragen beoogde categorieën van personen dat ongunstig is voor de burgers van de Unie die nooit hun recht van vrij verkeer hebben uitgeoefend, het algemeen beginsel van het recht van de Europese Unie van gelijkheid en niet-discriminatie wegens de specifieke kenmerken van die rechtsorde en het beperkte toepassingsgebied ervan, niet kan schenden, zou hetzelfde niet kunnen gelden ten aanzien van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Die artikelen strekken immers ertoe te verzekeren dat de normen die in de Belgische rechtsorde van toepassing zijn het gelijkheidsbeginsel en het discriminatieverbod in acht nemen. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet hebben een algemene draagwijdte. Zij verbieden elke discriminatie, ongeacht de oorsprong ervan. Tot de rechten en vrijheden die zonder discriminatie moeten worden gewaarborgd, behoren de rechten en vrijheden die voortvloeien uit internationale verdragsbepalingen die België binden.

Artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens verbiedt met name elke discriminatie in het genot van een van de bij dat Verdrag gewaarborgde rechten, met inbegrip van het recht op gezinsleven.

B.5.3. Ervan uitgaan, zoals de Ministerraad voorstelt, dat de twee in de prejudiciële vragen beoogde categorieën van personen van nature onvoldoende vergelijkbaar zouden zijn om de reden dat de wetgever voor een van hen de verplichtingen heeft willen in acht nemen die voortvloeiden uit de inwerkingtreding van de richtlijn 2004/38/EG, zou de toetsing inzake gelijkheid en niet-discriminatie, die zelfs in dat geval in de interne rechtsorde is voorgeschreven door de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in voorkomend geval in samenhang gelezen met artikel 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, zinledig maken.

Wanneer een wetsbepaling een verschil in behandeling tussen personen die zich in een analoge situatie bevinden, oplegt, kan de loutere omstandigheid dat die bepaling het voor de Staat mogelijk maakt zijn internationale verbintenissen na te komen, immers niet volstaan om het bekritiseerde verschil in behandeling te verantwoorden (zie in die zin EHRM, 6 november 2012, *Hode en Abdi* t. Verenigd Koninkrijk, § 55).

B.5.4. Het staat derhalve aan het Hof erop toe te zien dat de regels die de wetgever aanneemt wanneer hij het recht van de Europese Unie omzet, niet ertoe leiden ten aanzien van de eigen onderdanen verschillen in behandeling in het leven te roepen die niet redelijk verantwoord zouden zijn.

B.5.5. Wanneer de wetgever de voorwaarden voor de uitoefening van het recht op gezinshereniging regelt die van toepassing zijn op personen die zich in vergelijkbare situaties bevinden, maar waarvan een categorie, in tegenstelling met de andere, onder het Unierecht valt, is hij echter niet verplicht strikt identieke regels in te stellen, gelet op de bij de richtlijn 2004/38/EG nagestreefde en in B.4.4 vermelde doelstelling.

De inachtneming van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie tussen de « burgers van de Unie » en de Belgen kan, wegens de bijzondere situatie van elk van die twee categorieën van personen, bepaalde verschillen in behandeling toelaten. Aldus zou het feit dat de wetgever, ten aanzien van een categorie van personen, de regelgeving van de Unie omzet,

het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie niet kunnen schenden, om de enkele reden dat de wetgever ze niet tevens doet gelden voor een categorie van personen die niet aan die regelgeving van de Unie is onderworpen, te dezen de familieleden van een Belg die geen gebruik heeft gemaakt van zijn recht van vrij verkeer en wiens situatie aldus niet het aanknopingspunt met het Unierecht vertoont dat, voor de familieleden bedoeld in artikel 40*bis* van de wet van 15 december 1980, onontbeerlijk is om een verblijfsrecht op grond van die bepaling te verkrijgen.

Dat verschil in behandeling moet echter redelijk kunnen worden verantwoord om bestaanbaar te zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.5.6. In zoverre de in het geding zijnde bepaling de familieleden van een Belg die geen gebruik heeft gemaakt van zijn recht van vrij verkeer, anders behandelt dan de familieleden van de burgers van de Unie, bedoeld in artikel 40*bis* van de wet van 15 december 1980, berust dat verschil in behandeling op een objectief criterium.

Het Hof dient evenwel nog te onderzoeken of dat verschil in behandeling op een relevant criterium is gegrond en of het geen onevenredige gevolgen met zich meebrengt.

Daarbij dient inzonderheid rekening te worden gehouden met het recht op de eerbiediging van het gezinsleven, zoals gewaarborgd door artikel 22 van de Grondwet en door artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.6.1. De zorg om de gezinshereniging van de Belgen te contingenten vertrekt van de vaststelling dat « de meeste gevallen van gezinshereniging betrekking hebben op Belgen die in ons land uit migranten zijn geboren, of die Belg zijn geworden dankzij de snel-Belg-wet » (*Parl. St.*, Kamer, 2010-2011, DOC 53-0443/018, p. 166).

De wetgever heeft redelijkerwijs rekening kunnen houden met het feit dat, wegens verscheidene wetswijzigingen, de toegang tot de Belgische nationaliteit in de loop van de laatste jaren is vergemakkelijkt, zodat het aantal Belgen die een aanvraag tot gezinshereniging kunnen indienen ten voordele van hun familieleden, aanzienlijk is toegenomen.

B.6.2. Hoewel zij het gevolg is van een keuze van de wetgever, maakt die omstandigheid het mogelijk de relevantie te verantwoorden van het verschil in behandeling teneinde de migratiestromen te beheersen die de gezinshereniging doet ontstaan. Zelfs in de veronderstelling dat sommige lidstaten van de Europese Unie op dezelfde wijze als België de toegang tot hun nationaliteit hebben vergemakkelijkt, vermocht de wetgever zich redelijkerwijs te baseren op het feit dat het aantal van hun onderdanen die in België verblijven beperkt zou blijven en dat het verblijf van die laatsten aan striktere voorwaarden is onderworpen dan het, in beginsel absolute, recht van de Belg om op het nationale grondgebied te verblijven.

Ten aanzien van een Belg striktere voorwaarden inzake gezinshereniging opleggen dan ten aanzien van een niet-Belgische Europese burger blijkt dus ten opzichte van die doelstelling een relevante maatregel. Voor zover het daarmee evenredig is, kan het in de prejudiciële vragen in het geding zijnde verschil in behandeling bijgevolg worden verantwoord wegens de doelstelling die erin bestaat de migratiestromen te beheersen.

De omstandigheid dat de Belg die zijn recht van vrij verkeer heeft uitgeoefend, aan de toepassing van die striktere voorwaarden ontsnapt, doet aan die conclusie geen afbreuk. In het kader van een immigratiebeleid, dat tot complexe en ingewikkelde afwegingen noopt en waarbij rekening dient te worden gehouden met de vereisten die voortvloeien uit het recht van de Europese Unie, beschikt de wetgever over een ruime beoordelingsbevoegdheid.

B.7.1. Het Hof dient voorts de evenredigheid van de in het geding zijnde maatregel te onderzoeken in zoverre hij betrekking heeft op de gezinshereniging met bloedverwanten in de opgaande lijn.

B.7.2. Artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 voorziet in de mogelijkheid om een verblijf in het kader van gezinshereniging te verkrijgen voor de echtgenoot of partner van een Belgische onderdaan, voor de kinderen van de Belgische onderdaan en die van zijn echtgenoot of partner, alsmede voor de beide ouders van een minderjarige Belg. Aldus waarborgt die bepaling het recht op gezinsleven van het kerngezin.

B.7.3. Door in artikel 40ter van de wet van 15 december 1980 de gezinshereniging van minderjarige Belgen met hun beide ouders toe te laten zonder bijkomende voorwaarden, houdt de wetgever rekening met de bijzondere band van afhankelijkheid tussen jonge kinderen en hun ouders. Daarentegen is het feit dat de meerderjarige Belg gescheiden leeft van zijn ouders in de regel het gevolg van een persoonlijke keuze. Bovendien heeft de meerderjarige Belg op het nationale grondgebied een affectief netwerk kunnen opbouwen. Ook al kunnen die banden niet worden gelijkgesteld met de verwantschapsbanden die hem met zijn rechtstreekse bloedverwanten in de opgaande lijn verbinden, blijft het niettemin een feit dat de integratie van de meerderjarige Belg wiens ouders geen burgers van de Unie zijn, de permanente aanwezigheid op het nationale grondgebied van zijn ouders voor hem minder noodzakelijk maakt. Bovendien kunnen die laatsten, zowel met het oog op een kort verblijf, als met het oog op een langdurig verblijf, een toelating tot verblijf vragen op grond van de bepalingen vervat in titel I van de wet van 15 december 1980, die in beginsel op algemene wijze voor alle vreemdelingen gelden. Er is derhalve geen onevenredige aantasting van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie noch van het recht op de bescherming van het gezinsleven doordat aan de ouders van een meerderjarige Belg geen verblijfstitel in het kader van gezinshereniging kan worden verleend.

B.8. De tweede prejudiciële vragen in de vier samengevoegde zaken dienen ontkennend te worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 9 van de wet van 8 juli 2011 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wat betreft de voorwaarden tot gezinshereniging schendt de artikelen 10, 11 en 22 van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 26 september 2013.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

R. Henneuse